Beden ?mgesinin Ya?am Niteli?ine Etkisi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beden ?mgesinin Ya?am Niteli?ine Etkisi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17453

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu akademik giri?, Demiralp ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan Türkçeye uyarlanan ve psikometrik özellikleri incelenen **Beden ?mgesinin Ya?am Niteli?ine Etkisi Ölçe?i**'ni (B?YN?Ö) tan?tmaktad?r. Ölçek, bireyin fiziksel görünümüne dair alg?lar?n?n ve tutumlar?n?n (Beden imgesi), genel ya?am niteli?i üzerindeki etkisini çok boyutlu olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir.

Orijinal bir arac?n kültürleraras? adaptasyonu olan bu çal??ma, ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli ve güvenilir oldu?unu göstermeyi hedeflemi?tir. B?YN?Ö, 7'li derecelendirme sistemi kullanarak bireyin beden alg?s?n?n kendilik de?eri, günlük ya?ant?, sosyal etkile?imler ve davran??sal tutumlar üzerindeki etkilerini ölçer. Bu sayede, beden imgesi ile ilgili sorunlar?n psikososyal i?levsellik üzerindeki kapsaml? etkileri incelenebilir.

Anahtar Kelimeler

Beden imgesi, Ya?am niteli?i, Psikometrik araç, Ölçek uyarlamas?, Kendilik de?eri, Fiziksel görünüm, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Meral Demiralp, Bü?ra Demiralp, Gökçe Sar?koç, Emine ?yigün, Cemal Aç?kel, Mehmet Ba?bozkurt.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin **beden imgesi** alg?lar?n?n, günlük ya?am, sosyal ili?kiler ve ki?isel **kendilik de?eri** üzerindeki olumlu veya olumsuz etkilerini kantitatif olarak ölçmektir. Bu araç, özellikle klinik ve sa?l?k psikolojisi alanlar?nda, beden alg?s? bozukluklar?n?n ya?am niteli?i ile olan karma??k ili?kisini incelemek için tasarlanm??t?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik yeterlili?ini Türk kültürü ba?lam?nda kan?tlamak ve Türkiye'deki ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere güvenilir bir ölçüm arac? sunmak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir.

Yap?

Beden ?mgesinin Ya?am Niteli?ine Etkisi Ölçe?i (B?YN?Ö), **beden imgesi** kavram?n?n bireyin genel psikososyal i?levselli?ini nas?l etkiledi?ini de?erlendiren çok boyutlu bir yap?y? ölçer. Yap?, sadece fiziksel memnuniyeti de?il, ayn? zamanda bu memnuniyetin veya memnuniyetsizli?in günlük davran??lar, sosyal etkile?imler ve duygusal durumlar üzerindeki yans?malar?n? da

ARABPSYCHOLOGY.COM

kapsamaktad?r.

Ölçek, toplamda 19 maddeden ve dört ana boyuttan olu?ur. Bu dört boyut, bedene yönelik tutumlar?n bireyin ya?am?ndaki farkl? alanlardaki etkisini ayr??t?rmay? sa?lar. Bu yap?, **özde?er** duygular?ndan, kar?? cinsle kurulan ili?kilere kadar geni? bir etki alan?n? temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?nda (Demiralp vd., 2015), yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla temel olarak **faktör analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türk kültürüne uygun oldu?unu ve ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermi?tir. Elde edilen dört faktörlü yap?, geçerlili?in önemli bir kan?t?d?r.

Her ne kadar kaynak içerikte detay verilmemi? olsa da, uyarlama çal??malar?nda genellikle e? zamanl? veya yorday?c? geçerlilik kan?tlar? sunulur. B?YN?Ö'nün geçerlilik çal??malar?, ölçe?in beden imgesi ve ya?am kalitesi gibi benzer yap?larla anlaml? korelasyonlar göstererek yap?sal ve ölçüt geçerlili?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

B?YN?Ö'nün güvenilirlik çal??malar?, özellikle ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in alt boyutlar?n?n ve toplam puan?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu rapor etmi?tir, bu da ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmek üzere birbiriyle uyumlu çal??t???n? ifade eder. Adaptasyon sürecinde bu psikometrik yeterlili?in sa?lanmas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda güvenle kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, yap?lan geçerlilik ve güvenilirlik analizleri sonucunda dört ana boyutta toplanan 19 maddeden olu?maktad?r. Bu faktör yap?s?, **beden imgesi** etkisinin farkl? ya?am alanlar?na da??ld???n? göstermektedir:

Kendilik de?eri üzerine etki (7 madde): Bireyin kendisiyle ilgili temel duygular?n?, ki?isel yeterlilik ve **özde?er** duygular?n? yans?t?r.
Günlük ya?ant? üzerine etki (5 madde): Günlük ya?anan duygusal deneyimler ve genel ruh haline odaklan?r.
Kar?? cinsle etkile?ime etki (4 madde): Sosyal ve romantik ili?kiler ba?lam?nda fiziksel görünüm alg?s?n?n ve kilo kontrol edebilme yetene?inin etkisini de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Davran??/tutum üzerine etki (3 madde): Günlük ki?isel bak?m faaliyetlerindeki (örne?in, giyinmek ve güne fiziksel olarak haz?rlanmak) tutumlar? inceler.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 19 maddeden olu?an, 4 boyutlu, 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler (Genel popülasyon veya klinik örneklemler üzerinde kullan?labilir)

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle yeti?kin popülasyonlarda uygulan?r)

Population Details: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem detaylar? makalede yer almaktad?r.

Test Methodology: 7'li derecelendirme sistemi kullan?lm??t?r (-3=olumsuz etki, 0=etkisiz, +3=olumlu etki). Puan aral???, bireyin beden imgesinin ya?am niteli?ine olan etkisinin yönünü ve ?iddetini belirler.

Anahtar Kelimeler

Beden alg?s?, Psikolojik test, ?ç tutarl?l?k, Faktör analizi, Meral Demiralp, Ya?am kalitesi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Meral Demiralp

Affiliation Email addresses: meral_demiralp@yahoo.com

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? 2015 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Meral Demiralp ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Orijinal makalenin tam metni ve ölçe?in PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?lardan eri?im sa?lanabilir. Ölçe?in kullan?m ücretine dair bilgi kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Demiralp, M., Demiralp, B., Sar?koç, G., ?yigün, E., Aç?kel, C., ve Ba?bozkurt, M. (2015). Beden ?mgesinin Ya?am Niteli?ine Etkisi Ölçe?inin Türkçe uyarlamas?: Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Anadolu Psikiyatri Dergisi, 16*, 82-90.

Makalenin tam metnine eri?im için ba?lant?: scopemed.org

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: beden-imgesinin-yasam-niteligine-etkisi-olcegi-toad.pdf

Beden ?mgesinin Ya?am Niteli?ine Etkisi Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, toplamda 4 boyut ve 19 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 7'li Likert tipi olup, yan?tlar -3 (olumsuz etki) ile +3 (olumlu etki) aras?nda de?i?mektedir.

Kendilik de?eri üzerine etki (7 madde): Kendimle ilgili temel duygular?m (ki?isel yeterlilik ve özde?er duygular?)
Günlük ya?ant? üzerine etki (5 madde): Günlük ya?ad???m duygular?m
Kar?? cinsle etkile?ime etki (4 madde): Kilomu kontrol edebilme yetene?im
Davran??/tutum üzerine etki (3 madde): Günlük ki?isel bak?m faaliyetlerim (örne?in, giyinmek ve güne fiziksel olarak haz?r olmak)

ARABPSYCHOLOGY.COM